

"Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 17 қаңтардағы № 91 Қаулысы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 8 қыркүйектегі № 754 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 08.09.2015 № 754 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі).

БАСПАСӨЗ РЕЛИЗІ

РҚАО -ның ескертпесі.

ҚР мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша 2014 жылғы 29 қыркүйектегі № 239-V ҚРЗ Заңына сәйкес ҚР Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы № 232 бүйрүгін қараңыз.

«Халық денсаулығы және денсаулық сактау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі Кодексінің 6-бабының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **КАУЛЫ ЕТЕДІ**:

1. Қоса беріліп отырған «Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі К. Мәсімов
Қазақстан Республикасы
Үкімет ініц
2012 жылғы 17 наңтардағы
№ 91 қаулысымен
бекітілген

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерге

қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы «Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары (бұдан әрі – Санитариялық қағидалар) дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердегі үй-жайларға және жабдыққа, ғимараттарын жобалауға, салуға, еңбек, тұрмыстық қызмет көрсету жағдайларына, стерилдеуді және дезинфекциялауды жүргізу жағдайларына, сумен жабдықтауға, кәріздеуге, жарықтандыруға және желдетуге, өндірістік бақылауды жүзеге асыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды белгілейді.

2. Осы Санитариялық қағидалар Қазақстан Республикасының аумағында фармацевтикалық қызметпен айналысатын барлық объектілерге қолданылады.

3. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерді пайдалануға мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарымен келісілгеннен және оң қорытынды алғаннан кейін рұқсат беріледі.

4. Осы Санитариялық қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) бастапқы медициналық-санитариялық, консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарындағы дәріхана пункті (бұдан әрі – дәріхана пункті) – халықты дәрілік заттармен, медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз ету үшін денсаулық сақтау жүйесіне жатқызылатын дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объект;

2) асептикалық жағдайлар – технологиялық үдерістің барлық кезеңдерінде дайын өнімге микроорганизмдердің немесе механикалық бөлшектердің түсін болдырмайтын, стерилді дәрілік заттарды дайындау жағдайлары;

3) ая шлюзі – ерекше тазалықты талап ететін үй-жайларға микроорганизмдердің немесе механикалық бөлшектердің өтуінің алдын алу үшін әртүрлі тазалықтағы үй-жайлар арасындағы ая ағынының қозғалысына кедергі жасайтын екі немесе бірнеше есігі бар үй-жайлар арасындағы тұбық кеңістік;

4) дәріхана – халықты және денсаулық сақтау ұйымдарын дәрілік заттармен, медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз ету үшін денсаулық сақтау жүйесіне жатқызылатын дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар

мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объект;

5) дәрілік заттар – аурулардың профилактикасына, диагностикасына және оларды емдеуге, сондай-ақ организмнің жай-куйі мен функцияларын өзгертуге арналған фармакологиялық активті заттарды білдіретін немесе оларды қамтитын заттар: дәрілік субстанция, табиғаттан алынатын дәрілік шикізат, дәрілік ангрожәне балқ-өнімдер, дәрілік препараттар, медициналық иммундық-биологиялық препараттар,

парафармацевтикалар;

6) дәрілік заттың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың сапасы – дәрілік заттың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың мақсаты бойынша әрекет ету қабілетіне әсер ететін олардың қасиеттері мен сипаттамаларының жиынтығы;

7) дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілер – Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен үлгі ережелерге сәйкес жұмыс істейтін дәріхана, бастапқы медициналық-санитариялық, консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін денсаулық сақтау үйімдарындағы дәріхана пункті, шалғайдағы ауылдық жерлерге арналған жылжымалы дәріхана пункті, дәріхана қоймасы, дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы уақытша сақтау қоймасы, оптика дүкені, медициналық техника мен медициналық мақсаттағы бұйымдар дүкені, медициналық техника мен медициналық мақсаттағы бұйымдар қоймасы, дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы өндіру жөніндегі үйімдар;

8) дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы көтерме саудада өткізу – Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен қағидаларға сәйкес жүзеге асырылатын, көлемін шектемей сатып алумен, сақтаумен, әкелумен, әкетумен, өткізумен (халықта дәрілік заттарды өткізуі қоспағанда), жоюмен байланысты фармацевтикалар қызмет;

9) дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы бөлшек саудада өткізу – Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен қағидаларға сәйкес жүзеге асырылатын, сатып алумен (әкелуден басқа), сақтаумен, бөлумен, түпкі тұтынушыға өткізумен (әкетуден басқа), жоюмен байланысты фармацевтикалар қызмет;

10) дәріхана қоймасы – денсаулық сақтау жүйесіне жатқызылатын және дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды көтерме саудада өткізуі жүзеге асыратын дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объект;

11) медициналық техника мен медициналық мақсаттағы бұйымдар дүкені (бұдан әрі – дүкен) – халықты медициналық техникамен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге арналған дәрілік заттардың,

медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы
саласындағы объект;

12) медициналық техниканың және медициналық мақсаттағы бұйымдардың қоймасы (бұдан әрі – қойма) – фармацевтикалық қызмет субъектілерін және денсаулық сақтау үйімдарын қамтамасыз ету үшін медициналық техниканы және медициналық мақсаттағы бұйымдарды көтерме саудада өткізуі жүзеге асыратын, дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объект;

13) оқшауланған блок – жеке кіретін жері бар ғимараттың сәулеттік құрылымында басқа үй-жайлардан металл, пластикалық материалдармен немесе шыны блоктармен оқшауланған үй-жайлар кешені (жины);

14) оқшауланған үй-жай – негізгі ғимарат құрылымында басқа үй-жайлардан металл, пластикалық материалдармен, немесе шыны блоктармен оқшауланған үй - жай ;

15) оптика дүкені – халықты медициналық оптика бұйымдарымен қамтамасыз ету мақсатында медициналық оптика бұйымдарын дайындауды және (немесе) бөлшек саудада өткізуі жүзеге асыратын дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объект;

16) санитариялық киім – шикізатты, қосалқы материалдар мен дайын өнімді механикалық бөлшектермен, микроорганизмдермен ластанудан қорғауға арналған персоналдың қорғаныш киімінің жиынтығы;

17) стерилділік – дәрілік заттарда тірі организмдердің, олардың тіршілік әрекетінің және ыдырау өнімдерінің болмауы;

18) «таза» үй-жайлар – құрамындағы механикалық бөлшектер мен микроорганизмдер бойынша нормаланатын, ауасы таза, стерилді дәрілік заттар дайындауға арналған өндірістік үй-жайлар;

19) шалғайдағы ауылдық жерлерге арналған жылжымалы дәріхана пункті (бұдан әрі – жылжымалы дәріхана пункті) – ауыл тұрғындарына дәрілік көмектің қол жетімділігін қамтамасыз ету мақсатында тиісті жабдықтары бар автомобиль көлік құралы болып табылатын, дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объект.

2. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектилердің үй-жайларына және жабдықтарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

5. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің өндірістік үй-жайларының және сақтау үй-жайларының ішін әрлеу (қабырғаларының, төбелерінің, едендерінің ішкі беттері), қабылдау үй-жайлары мен халықта қызмет көрсету үй-жайларын әрлеу (қабырғаларының, едендерінің ішкі беттері) тегіс, ашық түсті болуы және Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген жуу және дезинфекциялау құралдарын пайдалана отырып ылғалды жинау жүргізуге жол беруі

тиіс.

6. Жабдықтың, жиһаздың, мүкәммалдың гигиеналық жабыны болуы, жуу және дезинфекциялау материалдарына төзімді материалдардан жасалған болуы тиіс.

Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің өндірістік үй-жайлары, өндірістік жабдығы, өндірістік жиһазы осы Санитариялық қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген жуу және дезинфекциялау құралдарын пайдалана отырып ылғалды жиналады.

7. Персоналдың қол жууы үшін асептикалық блоктың шлюзінде, асистенттік жуатын бөлмеде, дәретханада раковиналар орнатылады.

8. Үй-жайды жинау үшін мақсаты бойынша қатаң түрде пайдаланылатын және арнайы бөлінген орында сақталатын таңбаланған жинау мүкәммалы бөлінеді.

Өндірістік жабдықтарды жинауға арналған жинау материалы дезинфекциядан және кептіргенмен кейін шкафтарда сақталады.

3. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерді жобалауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

9. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің құрамы мен аудандары осы Санитариялық қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес айқындалады.

10. Асептикалық кешеннің үй-жайларында мынадай ағымдылық сақталады: ыдыстарды жуу-стерилдеу бөлмесі – асистенттік (инъекциялық дәрілік нысандарды, көзге арналған тамшыларды және жаңа туған нәрестелерге арналған дәрілік нысандарды дайындауға арналған) – шлюзі бар өлшеп-орау – тығыздал жабу бөлмесі – дәрілік нысандарды стерилдеу бөлмесі. Осы үй-жайларды беру терезелерімен, есік арқылы байланыстыруға жол беріледі. Инъекциялық дәрілік нысандарды, көзге арналған тамшыларды және жаңа туған нәрестелерге арналған дәрілік нысандарды дайындаған кезде асистенттік бөлмемен байланыс беру

терезесі арқылы жүзеге асырылады.

11. Стерилді материалдарды сақтауға, асептикалық жағдайларда дәрілік түрлерді дайындауға арналған үй-жайларда құбырларды және арматураны көрінбейтіндей етіп салу көзделеді.

12. Дәріханалар, оптика дүкендері, медициналық техника мен медициналық мақсаттағы бұйымдар дүкендері:

1) бөлек тұрған ғимараттарда;

2) тұрғын үй қорына кірмейтін ғимараттар құрылымындағы оқшауланған Үй - жайларда ;

3) тұрғын үй қорына кіретін ғимараттар құрылымындағы оқшауланған Үй-жайларда бірінші қабатта орналасады.

13. Медициналық ұйымдардың дәріханалары:

1) медициналық ұйымға жататын аумақта бөлек тұрған ғимаратта;

2) медициналық ұйым ғимаратының құрылымындағы оқшауланған Үй - жайларда орналасады .

14. Бастапқы медициналық-санитариялық, консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарындағы дәріхана пункттері тек медициналық ұйымның жанында немесе олардың аумақтарында:

1) оқшауланған үй-жайларда;

2) үй-жай ішіндегі оқшауланған блокта орналастырылады. Келушілерге қызмет көрсету аймақтары негізгі обьектіде тиісті алаң бар болғанда және осы Санитариялық қағидалардың талаптары сақталғанда оқшауланған блоктың Үй-жайынан тыс орналастырылуы мүмкін.

15. Шалғайдағы елді мекендерге арналған жылжымалы дәріхана пункті автомобиль көлігінің шассиінде орналастырылады және жүргізушиңің кабинасы мен жолаушылар орындарынан бөлек болуы тиіс әрі дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды тасымалдау құқығына оң санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды алғаннан кейін пайдаланылады.

Шалғайдағы елді мекендерге арналған жылжымалы дәріхана пунктін:

1) шкафтар мен ;

2) дәрілік заттарды сақтауға арналған тоқазытқышпен;

3) су жинағыш-багы бар, қол жууға арналған қолжуғышпен жабдықтау қажет.

16. Дәріхана қоймасын, дәрілік заттарды, медициналық техникиның және медициналық мақсаттағы бұйымдарды уақытша сақтау қоймасы:

1) бөлек тұрған ғимараттарда;

2) тұрғын үй қорына кірмейтін ғимарат құрылымындағы оқшауланған Үй - жайларда орналасады .

17. Ғимарат құрылымында орналасқан кезде дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникиның айналысы саласындағы

объектілерде үй-жайлардың оқшауланған блогы көзделеді.

18. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерді ғимарат құрылымына орналастырған кезде қызметтік, тұрмыстық үй-жайлар (санторап) ғимараттың негізгі үй-жайлар құрамына кіру мүмкін.

4. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердегі персоналдың еңбек, тұрмыстық қызмет көрсету жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

19. Асептикалық жағдайларда жұмыс істейтін персонал жұмыс алдында (асептикалық блок шлюзінде) орындалатын өндірістік операцияларға (дайындау, бақылау, өлшеп-орау) сәйкес түксіз матадан жасалған стерилді санитариялық киім

к и е д і .

20. Асептикалық жағдайларда жұмыс уақытында: косметиканы пайдалануға және аэрозолдық дезодоранттарды қолдануға, сағаттар мен әшекей бұйымдарын тағуға ж о л берілмейді.

21. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің қызметкерлеріне екі жиын санитариялық киім мен санитариялық аяқ киім беріледі.

22. Дәрілік нысандарды дайындаумен, өлшеп-ораумен және бақылаумен айналысатын персоналға аудиом алдында жеке қолдануы үшін таза сұлгілер беріледі.

23. Дәрілік нысандарды дайындаумен, өлшеп-ораумен, бақылаумен, өткізумен, дайын өніммен жанасатын дәріхана ыдысын өндеумен айналысатын персонал уақытша жұмыс істейтіндерді қоса алғанда, алдын ала және мерзімдік медициналық тексеріп-қараудан өтеді, жеке медициналық кітапшалары болады.

24. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің қызмет көрсететін персоналы үшін санитариялық-тұрмыстық үй-жайларда киім іletін орындар жұмыс істейтіндердің саны бойынша, жеке және санитариялық киімді, аяқ киімді және бас киімді бөлек сактауды қамтамасыз ететін, жабылатын шкафтармен жабдықталады.

5. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердегі

стерилдеу мен дезинфекциялауды жүргізу жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

25. Инъекцияға арналған ерітінділер, көзге арналған тамшылар және жаңа туған нәрестелерге арналған дәрілік заттар пайдалану тәсіліне қарамастан, стерилді болуы тиіс, оларды жеке кіретін есігі бар, өндіріс үй-жайынан шлюзбен бөлінген асептикалық блокта дайындауды. Басқа дәрілік нысандарды асептикалық блокта дайындауға жол берілмейді.

26. Асептикалық блок ауаны ішке сору ауаны сыртқа шығарудан басым болатын сұзгілер орнатылған ішке сору-сыртқа шығару желдеткішімен жабдықталады.

27. Асептикалық блокта, дәріханаішілік дайындауға арналған ассистенттік, дистилляциялық, стерилдік үй-жайларда үй-жайдың бір текше метр (бұдан әрі – м³) көлеміне 2-2,5 ватт (бұдан әрі – вт) қуаттылық есебінен экрандалмаған бактерицидті сәулелендіргіш орнатылады, оларды адамдар жоқ кезде жұмыс арасындағы үзілістерде, түнде, арнайы бөлінген уақытта – жұмыс басталар алдында бір-екі сағатқа қосады. Ашық шамдарға арналған ажыратқыш үй-жайға кіреберісте болады, «Кіруге болмайды, бактерицидті сәулелегіш қосылып тұр!» деген жанатын табломен блокталады. Үй-жайларда экрандалмаған бактерицидті шам қосылып тұрғанда жұмыс істеуге жол берілмейді.

28. Асептикалық блокқа енгізілетін жабдық, жиһаз алдын ала өнделеді. Жинау материалдары ретінде қабырғаларды сұрту үшін поролон ыскыштар, жиектері көмкерілген сулықтар қолданылады. Еден сұрту үшін дезинфекциялық ерітіндімен суланған жиектері өңделген қатты матадан жасалған шүберектерді пайдаланады. Асептикалық блокқа арналған таңбаланған жинау мүкеммалы арнайы шкафта сакталады. Осында жинау материалы сакталады, олар асептикалық үй-жайларды әр жинағаннан кейін дезинфекцияланады, кептіріледі, тығыз қақпағы бар таза таңбаланған тұмшаланып қапталған ыдысқа салынады.

29. Асептикалық блокқа толық жинауды аптасына бір рет жүргізеді. Үй-жайлар жабдықтан босатылады. Жинау жүйелі түрде жүргізіледі: алдымен қабырғалары мен есіктерін төбеден еденге дейін, содан соң стационарлық жабдықты жуады, оның төменгі бетін тазалайды, соңында еден жуылады. Электр жабдығын жинаған кезде қоректендіру көзін ажырату қажет. Содан соң үй-жайды экспозициясы бір сағат дезинфекциялық ерітіндімен шаяды. Дезинфекциядан кейін үй-жайды стерилді шүберекпен таза сумен қайта жуады және екі сағатқа бактерицидті шамды қосады.

30. Асептикалық блокқа кіреберісте ауысымына бір рет дезинфекциялық ерітіндімен суланатын көлемі кемінде 40x40 сантиметр ұсақ тесікті кілемшелер көзделеді.

31. Асептикалық жағдайлардағы жұмыс үшін (дәрілік нысандарды дайындау, қую, қаптау участесінде) халат, қалпақ, резенке қолғаптар, төрт қабатты дәке таңғыш және бахила, бір рет қолданылатын қол сүртетін сұлгілер (сұлықтар) бар стерилді санитариялық киім жиыны пайдаланылады. Стерилді санитариялық киім, сұлгі (сұлықтар) асептикалық блоктың шлюзінде сақталады.

32. Шлемі бар шалбарлы костюм, көзге арналған ойығы бар шлем-капюшоны бар комбинезон, бахила пайдаланылады. Персоналда стерилді санитариялық киімнің астында көлемді, түкті киімнің болуына жол берілмейді.

33. Киім жиынын бикстерде, бу стерилизаторларында стерилдейді және осы Санитариялық қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес үш тәуліктен асырмай жабық бикстерде

сақтайды.

34. Асептикалық блок персоналының аяқ киімін дезинфекциялау жұмыс алдында және жұмыстан кейін жүргізіледі және шкафттарда сақталады. Асептикалық блокта («таза» үй-жайларда) жұмыс істеуге арналған жеке шәркелерді (теріден жасалған) арнайы шкафта сақтайды.

35. Шлюзге кірер кезде қолды жуады, аяқ киім, бахила, халат, шәрке, бетке әр төрт сағат сайын ауыстырылатын ауа өткізетін таңғыш киеді, ең соңында қолды антисептик ерітіндісімен өндейді. Ерітінді қую, тығындау участесінде жұмыс істейтін персоналдың өнделген қолына стерилді резенке қолғаптар киеді.

36. Стерилді ерітінділер дайындауға арналған дәрілік және қосалқы заттар асептикалық блокта штангластарда, тығыз жабылатын шкафттарда олардың ластануын болдырмайтын жағдайларда, олардың физикалық-химиялық қасиеттеріне сәйкес сақталады. Штангластарды әрбір толтыру алдында осы Санитариялық қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес жуады және стерилдейді.

37. Дәріханалық ыдысты осы Санитариялық қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес жуады, кептіреді, стерилдейді. Аурухананың инфекциялық бөлімшелерінде бұрын пайдаланылған ыдыс алдын ала жуылады, дезинфекцияланады, осы Санитариялық қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес стерилденеді. Ідыста жуу құралдарының қалдықтарының бар болуы және ыдыстың тазалық дәрежесі осы Санитариялық қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес тексеріледі. Жуылғаннан кейін ыдыс стерилденеді, тығындалады, стерилдеу бөлмесінде, іші ақшыл майлар бояумен боялған, пластикпен жабылған, тығыз жабылатын шкафттарда сақталады.

38. Асептикалық жағдайларда дәрілік нысандарды дайындауға, өлшеп-орауға пайдаланылатын стерилді ыдысты (баллондарды) сақтау мерзімі жиырма төрт сағаттан

аспады.

39. Сыйымды баллондарды жуғаннан кейін жіті бумен отыз минут бойы булау арқылы заарсыздандырады. Стерилдеуден кейін сыйымдылықтарды стерилді тығындармен, фольгамен жабады, стерилді пергаментпен байлайды

және жиырма төрт сағаттан асырмай сақтайды.

40. Тығындау материалын (тығындар, қалпақшалар) дайындау, жуу, стерилдеу және сақтау осы Санитариялық қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес жүргізіледі.

41. Асептикалық бөлмеге таза ыдысты беру, ерітінділері бар шөлмектер мен сауыттарды стерилдеуге беру бактерицидті шамдармен жабдықталған беру терезелері арқылы жүзеге асырылады. Таза ыдысты стерилдеу үшін өтетін кептіру шкафтары орнатылады. Дәріханалар мен медициналық ұйымдардың дәріханалары бу және ауа стерилизаторлары жұмысының тиімділігіне физикалық және химиялық тәсілдермен бақылауды жүзеге асырады. Стерилизаторлардың жұмысын физикалық бақылау тәсілі температура (термометр, максималды термометр), қысым (моновакууметр) мен уақыт өлшеу құралдарының көмегімен жүргізіледі. Бақылаудың химиялық өлшеу тәсілі химиялық тестілердің, термохимиялық және термоуақыттық индикаторлардың көмегімен жүргізіледі.

42. Ишінде суы, сулы спиртті және майлы ерітінділері бар сауыттар мен шөлмектердің аузын тығындаап жабу үшін стерилді емес дәрілік нысандардың сулы ерітінділері үшін резенке қоспадан жасалған тығындарды пайдалануға жол беріледі. Тесіктері үштен асатын резенке тығындарды пайдалануға жол берілмейді.

43. Инъекцияға арналған ерітінділерді дайындау кезінде төсем ретінде резенке тығынның астына салынатын лакталмаған целлофан пайдаланылады.

44. Лакталған целлофанды (термопісрілетін) қолдануға жол берілмейді. Целлофанның түрін анықтау үшін оны суға салады, бұл ретте лакталмаған целлофан осы жағдайларда қатты пленка күйінде қалып, өзгермейтін лакталған целлофанға қарағанда жұмсақ және икемді бола бастайды.

45. Инъекцияға арналған ерітінділер мен көзге арналған тамшыларды дайындау кезінде жууды, дезинфекциялық құралдармен өндөуді және стерилдеуді женілдету үшін бөлшектері алмалы-салмалы болуы мүмкін жағдайда шағын механикаландыру құралын қолдануға жол беріледі.

46. Дәріхана басшылығы тоқсанына кемінде 1 рет инъекцияға арналған ерітінділердің, көзге арналған тамшылардың және жаңа туған нәрестелерге арналған дәрілік нысандардың стерилділігіне зертханалық бақылау, тоқсанына бір реттен сиретпей инъекциялық ерітінділердің пирогендігіне ішінара бақылау жүргізеді. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерде дәрілік заттардың микробиологиялық қауіпсіздігін бақылау осы Санитариялық қағидаларға

7-қосымшаға сәйкес жүргізіледі.

47. Тазартылған суды және инъекцияға арналған суды алу асептикалық жағдайларда жүргізіледі.

48. Тазартылған су физикалық-химиялық көрсеткіштері бойынша дәрілік заттардың сапасын нормалайтын ұлттық стандарттар талаптарына сәйкес келуге тиіс. Асептикалық жағдайларды талап ететін дәрілік түрлерді дайындау кезінде тазартылған судың микробтық тазалығы осы Санитариялық қағидалар талаптарына сәйкес келуге тиіс.

Ескерту. 48-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 23.07.2013 № 735 қаулысымен.

49. Инъекция мен инфузияға арналған ерітінділерді дайындауға арналған су апирогенді болуы тиіс.

50. Тазартылған суды, инъекцияға арналған суды алу және сактау арнайы жабдықталған үй-жайда жүргізіледі. Су айдаумен байланысты емес жұмыстарды орындауға жол берілмейді.

51. Тазартылған суды және инъекцияға арналған суды алу аквадистиллятор көмегімен, оған қоса берілген нұсқаулыққа сәйкес жүргізіледі.

52. Алынған тазартылған су және инъекцияға арналған су таза стерилденген, бумен өндөлген өнеркәсіптік өндіріс жинағыштарына, шыны баллондарға жиналады. Жинағыштарда «Тазартылған су», «Инъекцияға арналған су» деген анық жазулары болуы тиіс. Егер бір уақытта бірнеше жинағыштар қолданылатын болса, олар нөмірленеді.

53. Шыны жинағыштар: су келетін тұтікке арналған, стерилді мақтадан жасалған тампон қойылатын шыны тұтікке арналған екі саңылауы бар тығындармен (қақпақтармен) тығыз жабылуы тиіс.

54. Жинағыштар тұғырларға, баллон аударғыштарға орнатылады.

55. Жинағыштар шыны тұтіктердің, силиконды резенкеден, басқа да суға индифферентті материалдан жасалған, медицинада қолдануға рұқсат етілген және бумен өндеуге шыдамды шлангілердің көмегімен аквадистиллятормен жалғанады, тоқазытқыш тұтігімен тығыз жанасады.

56. Жұмыс орындарына су беру құбырлар арқылы жүзеге асырылады. Тазартылған суды және инъекцияға арналған суды жұмыс орнына беруге арналған құбырлар Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген материалдардан дайындалады.

57. Шыны және болат құбырларды пайдалану және дезинфекциялаудың қолайлылығы үшін ішкі диаметрі кемінде он алты-жыырма миллиметр тұтіктер пайдаланылады. Құбырдың ұзындығы айтарлықтай болғанда микробиологиялық талдауға дистиллят сынамасын жуу, стерилдеу, іріктеу үшін әр 5-7 м сайын сыртқы шығаратын және шүмегі бар үштіктер орнатылады.

58. Құбырды жуу және дезинфекциялау жинау алдында, пайдалану үдерісінде, зертханалық бактериологиялық зерттеулер талдауларының нәтижесі қанағаттанарлықсыз болғанда он төрт күнде кемінде бір рет жүргізіледі.

59. Шыны және металл құбырларды заарсыздандыру үшін автоклавтан шыққан жіті буды отыз минут бойы жүргізеді, стерилдеу уақытын есептеуді бу құбырдың соңына шыққан сәттен бастап жүргізеді. Бумен өндеге отыз минут бойы **жүргізіледі.**

60. Полимер материалдардан және шыныдан жасалған құбырлар кейіннен тазартылған сумен жуу арқылы дезинфекцияланады. Содан соң қалпына келетін заттардың жоқ екендігіне тексеру жүзеге асырылады.

61. Шыны тұтіктер мен сауыттарды пирогенді заттардан тазарту үшін жиырма бес-отыз минут бойы калий перманганатының ыстық қышқылданған бір пайыздық ерітіндісімен өндейді. Ерітінді дайындау үшін калий перманганатының бір пайыздық ерітіндісінің он бөлігіне құкірт қышқылдының бір жарым пайыздық ерітіндісінің алты бөлігін қосады. Көрсетілген өндеуден кейін сауыттар мен тұтікшелер инъекцияға арналған жаңа айдалған сумен сульфат-ионға теріс реакция болғанға дейін мұқият жуылады.

62. Құбырга аяқ кіріп, аяқ тығындары пайда болмауы үшін дистилляттың берілуін реттейді. Жұмыс аяқталғаннан кейін су құбырдан төгіледі.

63. Тазартылған суды жаңадан дайындалғаннан кейін қасиетін өзгертушілікке және оны механикалық қоспалардан және микробиологиялық ластанулардан қорғайтын материалдан жасалған жабық сыйымдылықтарда, бірақ

үш тәуліктен асырмай сақтайды.

64. Инъекция үшін жаңа айдалған суды пайдаланады, $+5^{\circ}\text{C}$ -тен $+25^{\circ}\text{C}$ дейінгі температурада, судың қасиетін өзгертушілікке және оны механикалық қоспалардың түсуі мен микробиологиялық ластанулардан қорғайтын материалдан жасалған жабық сыйымдылықтарда, бірақ бір тәуліктен асырмай сақтайды.

65. Стерилді емес дәрілік нысандарды дайындау барысында пайдаланылатын дәрілік заттар тығыз жабылған штангластарда және олардың ластануын болдырмайтын жағдайларда сақталады.

66. Дәрілік заттарды сақтау үшін пайдаланылатын штангластар толтыру алдында жуылады және стерилденеді.

67. Дәрілік нысандарды дайындауға, өлшеп-орауға арналған қосымша материал стерилденеді. Сақтау мерзімі жабық күйінде үш тәуліктен артық емес.

68. Дәрілік нысандарды дайындау, өлшеп-орау кезінде пайдаланылатын шағын механикаландыру құралдары оған қоса берілген нұқсаулыққа сәйкес жуылады, дезинфекциялады.

69. Эр ауысымның басында таразылар, қалақтар, қайшылар, ұсақ дәріханалық мүкеммал этиль спиртінің 70 %-дық ерітіндісімен сұртіледі.

70. Бюretка қондырғылары, тамшуырлар он күнде кемінде бір рет концентраттардан тазартылады, ыстық сумен жуылады, содан соң осы

Санитариялық қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес сарқынды судағы жуу күралдарының қалдық көлемін міндettі бақылай отырып, тазартылған сумен жұлады.

71. Бюretка қондырғылардың су ағызатын крандары жұмыстың басында ерітінді тұздарының, экстрактылардың, тұнбалардың қақтарынан тазартылады және спиртті эфир (1:1) қоспасымен сұртіледі.

72. Штангластан дәрілік заттарды әрбір өлшеуден кейін, штангластың мойны мен тығынын, қол таразыларын бір реттік сулықтармен сұртеді.

73. Дәрілердің сүйиқ нысандарын сүзу кезінде құйғыштар, бөліп өлшегенге және ыдысқа салғанға дейін ұнтақ немесе жақпамай массасы бар келілер пластмасса, металл пластинкалармен жабылады. Жақпамай мен ұнтақтар келілерінен іріктеу үшін пластмасса пластинкалар пайдаланады.

74. Жақпамайлар дайындағаннан кейін майдың қалдығы картонның, қағаздың, лигниннің көмегімен алынып тасталады.

75. Жұмыс үшін пайдаланылатын капсулалар, қалақшалар, жіппер, орап байлайтын резенқелер ассистенттік (өлшеп-орайтын орын) үстелдің жәшіктерінде (жәшіктер күнсайын жуылады) сақталады. Қосымша материалдарды жабық шкафттарда, олардың ластануын болдырмайтын жағдайларда сақтайды.

6. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің үй-жайларын сумен жабдықтауға, кәріздеуге, желдетуге және жарықтандыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

76. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерде орталықтандырылған ыстық және салқын сумен жабдықтау, жылыту, кәріз, желдету, жарықтандыру жүйелері көзделеді.

77. Бөлек тұрган ғимараттарда орналасқан дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерде, елді мекендерде орталықтандырылған сумен жабдықтау, кәріз, жылыту жүйелері болмаған кезде, автономды жылыту, кәріз, сумен жабдықтаудың болуына жол беріледі.

Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықтау болмағанда сумен жылыту жабдықтарын орнату қамтамасыз етіледі.

78. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің үй-жайларындағы ауаның

есепті температурасы және ауа алмасу жиілігі осы Санитариялық қағидаларға 8-
қосымшаға сәйкес айқындалады.

79. Желдету жүйесі үшін сыртқы ауаны жинау жер бетінен кемінде екі метр
біктікте таза аймақтан жүргізіледі.

80. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық
техниканың айналысы саласындағы объектілердің үй-жайларында зиянды
бөлінділері бар өндірістік үй-жайларда механикалық іске қосылатын ішке
сору-сыртқа шығару желдеткіші, қалған объектілерде терезе желдеткіштері,
фрамугалар, терезе ойықтарындағы, сыртқы қабыргалардағы аспаптар арқылы
табиғи желдету көзделуі қажет.

81. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық
техниканың айналысы саласындағы объектілердің үй-жайлары табиғи және
жасанды жарықтандыру жүйелерімен жабдықталады. Барлық үй-жайларда
жасанды жарықтандыру көзделуі қажет, жекелеген жұмыс орындары үшін
жергілікті жарықтандыру (үстел үстіндегі шам) орнатылады. Жасанды
жарықтандыру осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес
люминисцентті шамдармен және қыздыру шамдарымен жүзеге асырылады.

82. «Таза» үй-жайлардағы жарықтандыру аспаптарының конструкциясы шаң
жинауды болдырмайтын және жинауды жеңілдететін болуы тиіс.

83. Сауда залдарының және өндірістік үй-жайлар төбесінің астына, дәрілік
заттарды және дәріхана ассортименті тауарларын сақтауға арналған үй-жайларға
көріз құбырларын салуға жол берілмейді.

«Дәрілік заттардың, медициналық
мақсаттағы бұйымдар мен медициналық
техниканың айналысы саласындағы
объектілерге қойылатын
санитариялық-эпидемиологиялық
талаптар» санитариялық қағидаларына
1-қосымша

Өндірістік үй-жайларды, технологиялық жабдықты дайындау

1. Өндірістік үй-жайларды күн сайын өндеу әр ауысымнан кейін пайдалану
жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат
етілген дезинфекциялық құралдармен, суланған шүберекпен сұрту тәсілімен
жүргізіледі.

2. Толық өндеу:

1) жабдықтың дәрілік заттармен тікелей жанасатын алмалы-салмалы
бөліктерін (тораптарын) алып, бөлшектеп және 60°C температурадағы 0,5% жуу

ерітіндісінде мұқият жуып, бірнеше рет ағынды сүмен, содан соң тазартылған сүмен шайған дұрыс. Шаятын суда арнаулы құралсыз көзге көрінетін механикалық қоспалардың болмауын бақылау ұсынылады. Қажет болған жағдайда жабдықтың алмалы-салмалы бөліктерін стерилдеу жүргізілетін автоклавтарда артық қысым 0,11 МПа (1,1 кгс/см²) және температура 120+-1⁰C болғанда 45 минут бойы, кейіннен қалдық қысым 0,07 МПа (0,7 кгс/см²) болғанда кемінде он минут кептіре отырып жүргізу ұсынылады;

2) жабдықтың ішкі бөліктерін температурасы 60⁰C жуғыш заттың 0,5% ерітіндісімен өндеп, содан соң ағынды сүмен, соңынан тазартылған сүмен бірнеше рет шайған дұрыс. Жабдықтың бөлшектелмейтін бөліктерін стерилдеуді алпыс минут бойы (120+-1⁰C) температурада ыстық бүмен жүзеге асыру ұсынылады. Қажет болған жағдайда (көлемдік үлесі 76%) этил спиртімен суланған салфеткамен сұрту қажет.

3) жабдықтың сыртқы беттерін үй-жайдың беттерін өндегендегі жолмен
өндеген дұрыс;

4) Қазақстан Республикасында тіркелген дезинфекциялық құралдарды қолдану оларды пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа (әдістемелік нұсқауларға) қатаң сәйкестікте жүзеге асырылады.

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы обьектілердің құрамы мен аудандары 1. Дәріханалар

№	Үй-жайлардың атауы	Медициналық ұйымның дәріханасы (ш.м) кемінде	Дәрілік заттарды дайындау, дайын дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы өткізу бойынша (ш.м) кемінде	Дайын дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы өткізу бойынша (ш.м) кемінде
1	2	3	4	5

Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы обьектілердің құрамы мен аудандары 1. Дәріханалар

№	Үй-жайлардың атауы	Медициналық ұйымның дәріханасы (ш.м) кемінде	Дәрілік заттарды дайындау, дайын дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы өткізу бойынша (ш.м) кемінде	Дайын дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы өткізу бойынша (ш.м) кемінде
1	2	3	4	5

	Халыққа қызмет көрсету залы, оның ішінде:	20	15	
1.	1) сөрелер мен персоналдың жұмыс орны орналасқан аймақ	8	7	
	2) халыққа қызмет көрсетілетін аймақ	20	15	
	Өндірістік үй-жайлар:	50	40	
	1) медициналық ұйымдардың талаптарымен жұмыс істеуге арналған бөлме, сұраныстарды топтастыру	10	12	
2.	2) ассистенттік, аналитикалық, дәріханаішілік дайындаударға арналған ассистенттік бөлмелер	12	12	
	3) асептикалық (шлюзі бар) бөлме	10	10	
	4) дистилляциялау бөлмесі	8	8	
	5) жуу-стерилдеу бөлмесі	10	10	
3.	Сақтау үй-жайлары:	30	30	9*
	оның ішінде қосалқы үй-жайлар	5	5	5
	Қосымша сақтау үй-жайлары:			
4.	1) улы, есірткі құралдарын, психотроптық заттар мен прекурсорларды сақтау	4	4	
	2) жанғыш, тез тұтанатын сүйкіткіштерді сақтау	4	4	
	3) дезинфекциялау құралдары мен қышқылдарды сақтау	5	5	
	Қызметтік және тұрмыстық үй-жайлар:	25	25	6
5.	1) менгеруші кабинеті			
	2) персонал бөлмесі			
	3) қызметкерлерге арналған гардероб			
	4) жинау мүкеммалын сақтау қоймасы			
	5) санитариялық торап			

1) Егер дайын дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медициналық техниканы өткіzetін дәріхана улы, есірткі құралдарын, психотроптық заттар мен прекурсорларды өткіzetін болса, көрсетілген

құралдарды сақтау үй-жайлары негізгі сақтау үй-жайларының құрамына кіруі мүмкін.

2. Бастапқы медициналық-санитариялық, консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін денсаулық сақтау үйінділеріндегі дәріхана пункті

№	Үй-жайлардың атауы	Дәріхана пункті (ш.м.)
1.	Дәріхана жабдығын және персоналдың жұмыс орындарын орналастыру аймағы	16*
2.	Халыққа қызмет көрсету аймағы	4

* Шалғайдағы ауылдық елді мекендер үшін дәріхана пунктінің ауданы кемінде 4 шаршы метр.

3. Дәріхана қоймасы, дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникины уақытша сақтау қоймасы

№	Үй-жайлардың атауы	Дәріхана қоймасы (ш.м.) кемінде
1.	Өндірістік 1) қабылдау-экспедициялық	Үй - жайлар : 2 0 20
2.	Негізгі сақтау оның ішінде қосалқы үй-жайлар	Үй - жайлары : 30
3.	Қосымша сақтау үй-жайлары: 1) улы, есірткі, психотроптық заттар мен прекурсорлар 2) жанғыш, тез тұтанатын сұйықтықтар 3) дезинфекциялау құралдары мен қышқылдар	6 6 6
4.	Қызметтік және тұрмыстық үй-жайлар	20

4. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медициналық техникины сақтауға және өткізуге арналған дүкендер мен қоймалардың құрамы және аландары

№	Үй-жайлардың атауы	Медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медициналық техникины өткізетін дүкен, ш.м.	Оптика дүкені, ш.м.	Дәріхана қоймасының медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника бөлімі, ш.м.	Медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникины көтерме қоймасы, ш.м.
	Халыққа қызмет көрсету залы, оның ішінде:	22	18	-	-
	1) жабдықты және персоналдың жұмыс	өткізілетін өнімнің түр-түріне және			

1.	орындарын орналастыру аймағы	көлеміне байланысты, бірақ кемінде 12	12			
	2) келушілерге арналған холл	10	6	-	12	
	3) көзілдірікті оптика дайындау бөлімі	-	6	-	-	
2.	Қойма үй-жайлары: 1) медициналық мақсаттағы бұйымдарды немесе медициналық техниканы сақтауга арналған	кемінде 30	-	кемінде 10	кемінде 50	
	2) қосалқы бөлшектер мен шығыс материалдарын сақтауга арналған	-	-	-	6	
3.	Жабдықтың, аппаратураның сапасын, жиынын және жұмыс істеуін тексеру бөлмесі	12	-	-	16	
4.	Әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлар: 1) менгеруші кабинеті 2) персонал бөлмесі 3) киім ілетін орын 4) жинау мүкәммалын сақтау қоймасы 5) санитариялық торап	20	6	-	15	

1) Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерді жалға алғынған үй-жайларда орналастырған жағдайда, әкімшілік-тұрмыстық үй-жайлар жалпыға ортақ болуы мүмкін.

Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілер қосымша қызмет түрлерін жүзеге асырган кезде қосымша өндірістік және қойма үй-жайлары көзделуі тиіс.

Дәріхана қоймасы субстанцияларды қайта өлшеп-орауды жүзеге асырган кезде мұналадар көзделуі тиіс:

1) ауданы кемінде 20 шаршы метр субстанцияларды қайта өлшеп-орауға арналған бөлме;

2) дистилляциялық-стерилдік – кемінде 10 шаршы метр;

3) жуу бөлмесі – кемінде 12 шаршы метр.

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық

техниканың айналысы саласындағы
объектілерге қойылатын
санитариялық-эпидемиологиялық
талаптар» санитариялық қағидаларына
3-қосымша

Дәріхана ыдыстарын стерилдеу және сақтау режиімі

1. Стерилдеу аппаратын пайдалану оған арналған нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкес жүргізіледі.

2. Шыны ыдыс, келілер, штангластар, шыныдан, кездемеден (санитариялық киім, дәке, мақта жиыны) жасалған бұйымдар, коррозияға төзімді металдан, резенкеден жасалған бұйымдар бу, аяу тәсілдерімен стерилдеуге жатады.

3. Дәріхана ыдысы стерилизатордағы температура $60-70^{\circ}\text{C}$ дейін төмендегеннен кейін алынады және дереу стерилденген тығындармен жабылуы тиіс.

4. Оларды қолдану жөніндегі әдістемелік нұсқауларға сәйкес спороцидті әсері бар дезинфекция құралдарын пайдалана отырып стерилдеудің химиялық тәсілдерін пайдалануға жол беріледі.

5. Стерилдеу сапасын бақылау физикалық, химиялық, биологиялық тәсілдермен жүзеге асырылады.

6. Стерилизаторлардың бақылау-өлшеу аспаптары жыл сайын тексеріледі, стерилизаторларға – пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес жиілікпен жүйелі техникалық қызмет көрсетіледі.

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы обьектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына 4-қосымша

Объектілердің дәріхана ыдысын өндөудің технологиялық үдерісі

1. Дәріхана ыдысын өндөудің технологиялық үдерісін дайындау және жүргізу

1. Қаптама материалдарынан босатылып алынған жаңа және бұрын қолданыста болған ыдыстардың механикалық ластануын, дәрілік заттардың

қалдықтарын кетіру үшін сыртынан және ішін ағынды құбыр суымен шаяды, содан соң он бес минут бойы жуу құралының 0,5% ертіндісіне салып қояды.

Қатты ластаңған ыдысты одан ұзақ уақытқа (екі-үш сағатқа) салып қояды.

2. Суланғаннан кейін ыдысты сол ертіндіде қатты ысқышпен немесе жуғыш машинамен жуады, содан соң $(50+10)^0\text{C}$ температурада ағынды құбыр суымен кемінде бес-жеті рет шаяды және ең соңында тазартылған сумен жуады. Машинамен шаю кезінде жуғыш машинаның түріне байланысты шаю режимінде ұстау уақыты бес-он минут. Жуылған ыдыстың тазалығы және жуу құралдарының толық жуылуы осы Санитариялық қағидаларға 7-қосымшада жазылған әдістеме бойынша бақылануы тиіс.

2. Ауруханалардың инфекциялық бөлімшелерінен дәріханаға түсетін ыдыстарды дезинфекциялау

3. Бұрын қолданыста болған, халықтан немесе ауруханалардың инфекциялық бөлімшелерінен дәріханаға келіп түскен дәріхана ыдыстарын дезинфекциялады. Дезинфекциялау үшін Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген құралдар

пайдаланды.

4. Жуу құралы бар 3% сутегі пероксид ертіндісін су құбыры суында дайындауды. 10 л сутегі пероксидінің 3% ертіндісін дайындау үшін оны судың тиісті мөлшеріне қоса отырып, 1200 мл пергидроль алады. Осы ертіндіде ыдысты сексен минут бойы ұстайды. Дайындалған дезинфекциялау ертінділерін сақтау жиырма төрт сағаттан артық болуы тиіс.

Бір ертіндінің қайталап пайдалануға жол берілмейді. Дезинфекциялаудан кейін ыдысты ағынды су құбыры суымен дезинфекциялау құралының ісі кеткенге дейін шаяды және осы қосымшаның 2-тармағында жазылған әдістемеге сәйкес жуу құралдарымен жуады.

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық 5-қосымша қағидаларына

Жуылған ыдыстың сапасын бақылау

1. Жуылған ыдыстың тазалық дәрежесін анықтау

Жұылған ыдыстың сапасын бақылауды бөгде заттың болмауын және сауыттың бүйірлерінен оны шайғаннан кейін судың біркелкі ағуын көзбен шолу арқылы жүргізді.

Қажет болған жағдайда синтетикалық жуу және жуу, дезинфекциялау құралдарының толық жуылғанын pH шамасы бойынша потенциометриялық тәсілмен анықтайды (ыдысты соңғы шайғаннан кейінгі судың pH бастапқы судың pH сәйкес болуы тиіс).

Шайғаннан кейін оның ластануын болдырмау үшін әрбір сауытты немесе шөлмекті алюминий фольгамен жауып қояды.

2. Жуу құралдарының толық жуылудың анықтау

Сыналатын жуылған сауытты тазартылған сумен шаяды (сауытты сумен толық толтырады). Жуған сумен мақта тампонын сулайды, оған фенолфталеиннің спиртті ерітіндісінің бір-екі тамшысын тамызады.

Жуу құралдарының қалдығының болуы мақта тампонын қызығылт түске бояйды.

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына 6-қосымша

Әлшеп-оралған дәрілік заттарды тығындауға арналған қалпақшалар мен тығындарды өндөу және стерилдеу

1. Алюминий қалпақшаларды дайындау және жуу

1. Инъекциялық ерітінділер мен көзге арналған тамшыларды тығындауға арналған алюминий қалпақшаларды жуу құралының ерітіндісінде он бес минут бойы ағынды су құбыры суында $(80+10)^0\text{C}$ температурада жуады, он минут бойы $(50+10)^0\text{C}$ температурадағы ағынды сумен шаяды, содан соң он бес минут бойы тазартылған сумен $(30+10)^0\text{C}$ температурада шаяды. Таза қалпақшаларды бикстерге орналастырады және ауа стерилизаторында $50-60^0\text{C}$ температурада кептіреді. Бикстерде ашылған соң жиырма төрт сағаттан асырмай сақтайды.

2. Резенке тығындарды стерилдеу алдындағы өндөу және стерилдеу

2. Тығындарды үш минут бойы қолмен немесе кір жуу машинасымен (50-60) Цельсий градусы 0,5% жуғыш заттардың ерітіндісінде жуады (тығындар салмағы мен жуғыш заттар ерітіндісінің қатынасы 1:5), әрбір кез оны таза және бір рет тазартылған сумен ауыстыра отырып құбырдың ағынды ыстық суымен бес рет жуады; отыз минут бойы 1% натрий гидрокарбонаты ерітіндісінде қайнатады; бір рет ағынды құбыр суымен және содан соң тазартылған сумен екі рет шаяды.

Содан соң шыны ыдыстарға орналастырады, тазартылған су құяды, сауытты тығындаиды да тығындардың беттеріндегі күкіртті, мырышты және басқа да заттарды кетіру үшін 121 градустағы (1,1 атмосфера) бу стерилизаторында бір сағат б о й ы ү с т а й д ы .

3. Бұрын қолданыста болған резенке тығындарды тазартылған таза сумен жуады, екі рет жиырма минуттан сүннің қайта-қайта ауыстыра отырып қайнатады және осы қосымшаның 4-тармағына сәйкес стерилдейді.

4. Өндегеннен кейін тығындарды 120^0C температурада (қысымы 1,1 атмосфера) бу стерилизаторында қырық бес минут бойы стерилдейді. Жабық бикстердегі стерилділікті сақтау мерзімі – үш тәулік. Бикстерді ашқаннан кейін олар жиырма төрт сағат бойы пайдаланылуы тиіс.

5. Мол дайындаған кезде резенке тығындарды 2-тармақта көрсетілгендей стерилдемей, 50^0C температурада кептіргіш шкафтарда екі сағат бойы кептіреді және жабық ыдыстарда салқын жерде бір жылдан аспайтын уақыт сақтайды. Қолданудың алдында тығындарды 5-тармақта көрсетілгендей стерилдейді.

6. Полиэтилен тығындарды стерилдеу алдындағы өндөу және стерилдеу

6. Жаңа полиэтилен тығындар ыстық ағынды су құбыры суымен бірнеше рет жуылады. Тығындар қатты ластанған жағдайда жуғыш заттарды қолдана отырып оларды алдын ала жуады. Содан соң тығындарды тазартылған сумен шаяды және сутегі пероксидінің жаңа дайындалған 6% ерітіндісіне алты сағат бойы батырып қою арқылы стерилдейді, содан кейін тазартылған сумен жуып, $(50-60)^0\text{C}$ температурада аяу стерилизаторында кептіреді. Стерилденген тығындарды тығыз салынған тығындары бар банкаларда немесе бикстерде сақтау мерзімі – үш тәулік.

7. Бұрандалы пластмасса тығындарды өндөу тәртібі

7. Жаңа пластмасса тығындарды ағынды су құбырының ыстық сұымен бірнеше рет жуады және кептіргіш шкафта $(50-60)^0\text{C}$ температурада кептіреді. Кептірілген тығындарды жабық бикстерде сақтайды.

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бүйімдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы обьектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық 7-қосымша қағидаларына

Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бүйімдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы обьектілердегі дәрілік заттардың микробиологиялық қауіпсіздігін бақылау

1. Мыналар бактериологиялық бақылау обьектілері болып табылады:

- 1) тазартылған су;
- 2) стерилдеуге дейінгі және одан кейінгі инъекцияға арналған ерітінділер;
- 3) стерилдеуден кейінгі және стерилдік негізде асептикалық жағдайларда дайындалған көзге арналған тамшылар;
- 4) инъекциялар мен көзге арналған тамшыларға арналған ерітінділерді дайындауға пайдаланылатын құрғақ дәрілік заттар;
- 5) дәріхана ыдыстары, тығындар, аралық төсеуіштер, басқа да қосалқы материалдар;
- 6) мүкәммал, жабдықтар, персоналдың қолдары мен санитариялық киімдері;

7) ауа .

2. Сынамаларды іріктеу үшін стерилдеу режимі жүйелі түрде бақыланып отыратын бактериологиялық зертханалардың стерилденген ыдыстары қолданылады (әр партиядан екіден беске дейінгі бірлікті стерилділікке тексеріледі).

3. Дәрілік заттарды дайындауға пайдаланылатын тазартылған су (инъекцияға арналған дәрілік нысадар мен көзге арналған тамшылардан басқасы) кемінде 500 мл (cm^3) көлемде стерилді ыдыска алынады.

Дәріханада тазартылған суға арналған құбыр болғанда сынама алуды ассистент пен провизор-технологтың үстеліндегі бюреткадан жүзеге асырады. Бұл ретте бюретканың ұшын спиртке малынған мақтаны тұтатып (алаумен) алдын ала қүйдіреді. Тазартылған суға арналған құбыр болмағанда, сондай-ақ қанағаттанғысыз нәтижелер алынғанда тазартылған судың сынамасын су қабылдағыштан алады .

Құбырдың санитариялық жағдайын бағалау үшін тазартылған судың сыналасын тікелей құбырдан (құбырдың кез келген участекінен) алуға болады.

4. Инъекциялар мен көзге арналған тамшылар ерітінділерін дайындауға пайдаланылатын тазартылған суды 15-20 см³ мөлшердегі стерилді ыдысқа дистилляциялау жүзеге асырылған сыйымдылықтардан тікелей құйып алады.

5. Инъекцияға арналған ерітінділер дайындау кезінде немесе дайындалған сәттен бастап бір жарым сағаттан кешіктірмей стерилдеу жүргізілетін ыдысымен алынады және бактериологиялық бақылау үшін зертханаға жеткізіледі.

6. Инъекцияға арналған стерилді ерітінділерді және көзге арналған тамшыларды, сондай-ақ асептикалық тәсілмен дайындалған көзге арналған тамшыларды дәріхана қаптамасында жеткізеді.

Дәріханалардың сауда залындағы көзге арналған тамшыларды медициналық ұйымдар мен халыққа босатылатын тікелей дәріхана қаптамасында жеткізеді. Көзге арналған тамшылардың үш-төрт түрін асистент үстелінен де, сөреден де

алған

дұрыс.

7. Құрғақ дәрілік заттарды (айғақтары бойынша) алушының отыз-елу грамм мөлшерінде стерилді қасықтар мен стерилді ыдыстарға жүргізеді; егер зат таблеткалар түрінде болса – алушының фламбирленген пинцеттермен отыз-елу грамм мөлшерінде

жүргізеді.

8. Инъекцияға арналған ерітінділер мен көзге арналған тамшыларды қуюға дайындалған дәріхана ыдыстарының бірдей сыйымдылықтағы үш данасы көлемінде оларды дайындау сәтінде алады. Сауыттар зертханаға тығындалған күйінде жеткізіледі, бұл ретте дәріхананың (дәрілік заттарды босатуға арналған) тығындары мен аралық тәсевеуштері қолданылады.

9. Тығындарды (қабықтан, полиэтиленнен, резенкеден жасалған) және аралық тәсевеуштерді инъекцияға арналған ерітінділер мен көзге арналған тамшыларды дайындау сәтінде фламбирлеуден кейін пинцетпен алады да кейіннен стерилді мақта-дәке тығындармен және қағаз қалпақшалармен жаба отырып аузы кен стерилді ыдыстарға (колбаларға, банкаларға) салады.

10. Инъекцияға арналған ерітінділерді дайындау үшін пайдаланылатын сұзгіш құйғыштарды, өлшеттін колбаларды, цилиндрлерді 10 см³ стерилді құбыр суымен шаю арқылы бақылайды, шайған сұйықтық бар пробиркаларды зерттеу

үшін

зертханаға жеткізеді.

11. Дәріханаларда қолданылатын тамшуырларды 10 см³ стерилді құбыр суы бар пробиркада бірнеше рет шаяды, шайған сұйықтық бар пробиркаларды зерттеу

үшін

зертханаға жеткізеді.

12. Мүкәммалдан, жабдықтардан, персоналдың қолдары мен санитариялық киімдерінен алынған шайындыны стерилді, бір пайыздық пептонды судың бес

миллилитрі бар пробиркаға бекітілген таяқша ұшындағы стерилді мақта тампонымен алады. Тампонды қоректік ортасымен ылғалдайды, объектіден шайынды алады және сол пробиркадағы пептонды суға батырып салып қояды.

Шайындылар алу тәсілімен бақылауға жататын объектілердің бағдарлық т і з б е с і :

- 1) провизор-технологтың жұмыс орны;
- 2) инъекцияға арналған ерітінділер дайындастын үстел;
- 3) көзге арналған тамшылар дайындастын үстел;
- 4) провизор-технологтың құрғақ дәрілік заттарды өлшейтін таразылары;
- 5) инъекциялық ерітінділер мен көзге арналған тамшылар бар ыдыстарды тығындауға арналған аралық төсеуіштер мен тығындарды сақтауға арналған ыдыстар, күбілер, бюреткалар, пластмасса пластинкалар;
- 6) таразылар;
- 7) ассистент бөлмесіндегі су краны;
- 8) персоналдың, оның ішінде дәрілік нысандарды дайындау кезіндегі қолдары ;
- 9) персоналдың қолдарына арналған орамал;
- 10) персоналдың санитариялық киімдері.

13. Ауа сынамаларын мынадай үй-жайлардан алады:

- 1) аспептикалық блок ;
- 2) дәрілік нысандары мен дәріхана ыдыстарын стерилдеу бөлмесі;
- 3) ассистент бөлмесі ;
- 4) бұып - түю бөлмесі ;
- 5) дефектарлық бөлме ;
- 6) дәрілік заттарды сақтайтын үй-жай;
- 7) жуу бөлмесі ;
- 8) қызмет көрсету залы .

14. Ауа сынамасын алуды мынадай шарттар сақталған кезде жүргізеді:

1) сынамаларды алу биіктігінің деңгейі жұмыс үстелі биіктігінің деңгейіне с ә й к е с болғанда ;

- 2) желдеткіштер мен есіктер жабық кезде;
- 3) үй-жайды ылғалды жуып-тазалағаннан кейін кемінде жарты сағат өткенде;
- 4) жұмыс істеуге дайын таза үй-жайда немесе жұмыс аяқталған бойда.

Ауа сынамаларын ауаның бактериологиялық талдауына арналған аспаптарының көмегімен (Кротов аппараты, ПОВ, ПАБ және басқалары) аспирациялық тәсілмен алады. Ауаны тарту жылдамдығы минутына жиырма бес литр болуы тиіс, өткізілетін ауаның мөлшері бактериялардың жалпы санын анықтау үшін бір жұз литр, алтын түстес стафилакоккты анықтау үшін екі жұз елу литр және көгеру және ашытқы грибоктарын анықтау үшін екі жұз елу литр

Бактериялардың жалпы санын анықтау үшін сынамалар алууды екі пайыздық қоректік агарға, алтын түстес стафилококкты анықтау үшін - сарыуыз-тұзды агарға, көгеру мен ашытқы грибоктарын анықтау үшін Сабуро ортасына жүргізеді; ауа сынамасын аспирациялық тәсілмен алу үшін қоректік ортаны он екі-он бес миллилитр ыдыстарға құяды.

Ерекше жағдайларда дәріхананың өндірістік үй-жайлар ауасының сынамасын седиментациялық тәсілмен алуға жол беріледі. Бұл ретте Петри ыдысын етті пептонды агармен он минутқа, сарыуыз-тұзды агармен, Сабуро ортасымен - жиырма бес минутқа ашық күйінде орналастырады.

15. Фармацевтикалық қызмет объектілері үй-жайлары ауасының микробтық таралуын бағалау өлшемдері

Үй-жайдың атауы	Жұмыс жағдайлары	Ауаның 1 м ³ -дегі микроорганизмдер колонияларының жалпы саны	Ауаның 1 м ³ -дегі алтын түстес стафилококк саны	Ауаның 1 м ³ -дегі көгеру және ашытқы грибоктарының саны
1	2	3	4	5
Асептикалық	жұмысқа дейін Жұмыстан кейін	500-ден жогары емес 1000-нан аспауы тиіс	жол берілмейді	жол берілмейді
Ассистенттік, өлшеп-орau, дефекторлық, дәрілік заттарды сактау үй-жайлары	жұмысқа дейін жұмыстан кейін	750-ден аспауы тиіс 1000-нан аспауы тиіс	жол берілмейді	жол берілмейді
Жуу орны	жұмыс кезінде	1000-нан аспауы тиіс	3-тен көп болмауы керек	12-ге дейін
Қызмет көрсететін зал	жұмыс кезінде	1500-ден аспауы тиіс	10-га дейін	20-га дейін

16. Шайындыларда ішек таяқшалары тобындағы бактериялардың, алтын түстес стафилакоктардың, көкшіл ірінді таяқшалардың болуына жол берілмейді.

17. Дәріханалардан әкелінген барлық зерттелетін сынамаларда көкшіл ірінді таяқшалардың болуына жол берілмейді.

18. Зерттелетін сынама көлемінде Протеус текті бактериялардың болуына ж о л берілмейді .

19. Дәріханаларда дайындалатын дәрілік нысандар құрамындағы патогендік емес микроорганизмдердің болуына рұқсат етілген шекті нормативтері:

P/c №	Атауы	1 см ³ -дегі рұқсат етілген шекті микроорганизмдер	Ескертпе
1	2	3	4
	Стерилдеуге дейінгі инъекцияға арналған ерітінділер, дайындалғаннан кейін 1-1,5 сағаттан кешіктірілмей:		
1)	Глюкозалар	5 % - 40 %	
2)	0,9% натрий	хлориді	2 0 - 3 0
3)	0,25% және 2%	новокаин	2 0 - 3 0
4)	Натрий	хлориді	5,0

	1	Калий хлориді Кальций хлориді Новокайн Инъекцияға арналған су - 5) 6) Сергозин 40%	0,07 0,12 2,5 1 Рингер-Локк	20 - 30 erekше 50-ге дейін	жағдайда	
	2	Көз тамшылары: 1) Еритін сульфацил ерітіндісі (натрий альбуциді 20% және 30%) 2) 1% атропин сульфаты ерітіндісі 3) 1% дикаин ерітіндісі 4) Этилморфин гидрохлоридінің (диониннің) 1% е р і т і н д і с і 5) Калий йодидінің 2% ерітіндісі 6) 0,25% синтомицин ерітіндісі 7) Мырыш сульфаты 0,025 Бор қышқылының 2% ерітіндісі - 10,0 8) Мырыш сульфатының 0,25% ерітіндісі - 10,0 9) Пилокарпин гидрохлоридінің 1%, 2%, 4% ерітіндісі 10) 0,25% прозерин ерітіндісі 11) Рибофлавин 0,001 (0,002) 10 - 15 Аскорбин қышқылы 0,05 (0,03) 5 - 7 Глюкоза 0,2 Тазартылған су - 10,0 12) Рибофлавин 0,002 Калий йодиді 0,3 Аскорбин қышқылы 0,05 5-7 Тазартылған су - 10,0	5 - 7 5 - 7 10,0 5 - 7 5 - 7 5 - 7 5 - 7 0,2 10,0 0,002 0,3 0,05 5-7			
	3.	Тазартылған су 1) Стерилді ерітінділерді дайындау үшін қолданылатын тазартылған су айдаганнан кейін дереу қолданылатын тазартылған су 2) Стерилдеуден кейін асептикалық тәсілмен көз тамшыларын және концентрацияланған ерітінділерді (концентраттарды) дайындауға қолданылатын тазартылған су		10 - 15 0-3	Микробтармен ластануды барынша шектейтін жағдайда тазартылған суды алу және сақтау кезінде	

«Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы техниканың объектілерге санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» 8-қосымша

бұйымдар мен саласындағы қойылатын санитариялық

медициналық саласындағы қағидаларына

Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің үй-жайларындағы температура және ауа алмасу жиілігі

P/c №	Үй-жайлардың атауы	А у а температурасының рұқсат етілген шектері 0°C	Ішке сору	Сыртқа шығару	Табиги аяу алмасу кезінде сыртқа шығару жүйелігі
1	2	3	4	5	6
1	Халыққа қызмет көрсету залы	16-25	3	4	3
2	Жұмыс үй-жайлары немесе қызмет көрсету залындағы оқшауланған жұмыс аймақтары, бекітілген емдеу ұйымының тапсырыстар қабылдауға және ресімдеуге арналған экспедициялық үй-жайлары	18-25	2	1	1
3	Ассистенттік, дефекторлық, дәріхана ыдыстарын стерилдейтін, дистилляциялық, өлшеп-орау орындары	18-25	4	2	1
4	Аналитикалық, стерилдік, қаптамасын ашу, жуу орны	18-25	2	3	1
5	Асептикалық жағдайларда дәрілік нысандарды дайындауға арналған үй-жайлар	18-25	4	2	ж о л берілмейді
6	Негізгі қорды сақтау үй-жайлары: 1) дәрілік, таңып-байлау құралдары мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды	18-25	2	3	1
	2) дәрілік өсімдік шикізатын	18-25	3	4	3
6	3) минералды су, медициналық және айналма көлік ыдыстары, көзілдіріктер мен оптика заттарын, косалқы материалдарды таза ыдысты	18-25	-	-	-
	4) улы, есірткі, психотроптық заттар мен прекурсорларды	18-25	-	3	3
7	Женіл тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды	18	-	10	5
8	Дезинфекциялық құралдар мен қышқылдарды	18	-	5	3
9	Қызметтік және түрмистық үй-жайлар	18-25	1	1	1

«Дәрілік заттардың, медициналық
мақсаттағы бұйымдар мен медициналық
техниканың айналысы саласындағы
объектілерге қойылатын саласындағы
санитариялық-эпидемиологиялық
талаптар» санитариялық қағидаларына
9-қосымша

**Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен
медициналық техниканың айналысы саласындағы объектілердің
үй-жайларын жарықтандыру нормалары, жарық көздері**

P/c №	Үй-жайлар	Жұмыс беттерін жарықтандыру люкспен	Жарық көзі
1	Қызмет көрсету залындағы келушілерге арналған алаң	150	Л Ш
2	Жұмыс үй-жайлары немесе қызмет көрсету залындағы оқшауланған жұмыс аймақтары, дәріхана дүңгіршегі	300	Л Ш
3	Ассистенттік, асептикалық, аналитикалық, өлшеп-орау орындары	500	Л Ш
4	Дистилляциялық, дәріхана ыдыстарын стерилдеу және дәрілік нысандарды стерилдеу, жуу орындары	150	Л Ш
5	Н е г і з г і қ о р д ы : дәрілік, термолабильдік және таңып-байлау құралдарын және медициналық мақсаттағы бұйымдарды, таза ыдыстарды сактау үй-жайлары	150	Л Ш
6	Дезинфекциялық құралдар мен қышқылдарды, тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды сактау үй-жайы	75	Л Ш
7	Медициналық және айналма көлік ыдыстарын сактау үй-жайы	10	Қ Ш

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заннама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК